

فهرست مطالب

۱- شناخت بنای تاریخی مورد مطالعه

- ۱-۱- شناخت تاریخچه (یک صفحه)
- ۱-۲- شناخت کالبدی و فضایی بنای تاریخی (مطابق جدول شماره ۱ پیوست)
- ۱-۳- شناخت ارزش‌های بنا؛ به صورت نوشتاری و تصویری (مطابق جدول شماره ۲ پیوست)
- ۱-۴- تدوین بیانیه‌ی اهمیت معنایی (یک صفحه)
- ۱-۴- شناخت بنای تاریخی و بافت پیرامونی آن در قالب نظام‌های چندگانه (مطابق جداول شماره ۳ پیوست)
 - ۱-۴-۱- جدول سوات در سطح محله
 - ۱-۴-۲- جدول سوات در سطح بنای تاریخی
 - ۱-۴-۳- ارائه راهبردهای اصلی

۲- آسیب‌شناسی و طرح مقدماتی مرمت بنای تاریخی مورد مطالعه

- ۲-۱- شناسایی آسیب‌های وارده بر بنای تاریخی
- ۲-۱- جانمایی آسیب‌ها بر روی نقشه طبقات
- ۲-۳- جداول آسیب‌شناسی بنا؛ عارضه‌ها، عوامل مخل و راهکارهای درمان و مرمت مقدماتی (مطابق جدول شماره ۴ پیوست)

۳- طراحی مرمت مقدماتی

- ۳-۱- تدوین مدل نظری مقدماتی مرمت و احیا بنا (یک گزارش ۱ صفحه‌ای)
- ۳-۲- ایده‌پردازی اولیه‌ی احیا در قالب گزارش و اسکیس‌ها (یک گزارش حداقل یک صفحه‌ای و اسکیس‌های خارجی و داخلی)
- ۳-۳- ارائه‌ی نقشه‌ی پلان کاربری پیشنهادی اولیه
- ۳-۴- تبیین رویکرد اصلی مرمت ساختاری شامل تشریح و توجیه رویکرد اصلی به‌ضمیمه‌ی نقشه‌ی اقدامات اصلی در هر بخش (مرمت و بهسازی، بازسازی عین‌به‌عین یا اقدامات نوسازی)
- ۳-۵- ارائه‌ی نقشه‌ی اولیه‌ی اقدامات پیشنهادی برای تزئینات، اندودها و کفسازی بنا
- ۳-۶- ارائه‌ی طرح کلی مرمت در و پنجره‌ها در قالب یک نقشه‌ی جانمایی و توصیف اقدامات لازم
- ۳-۷- ارائه‌ی پیشنهاد کلی سیستم تاسیسات مکانیکال و الکتریکال در قالب گزارش (حداقل ۳ صفحه)

کاروانسرای دوکوهک فارس

منطقه فارس، یکی از قدیمی ترین مراکز تمدن ایران است. فارس در کتیبه های هخامنشی به صورت پارسه و در نوشته های یونانی به شکل پرسپس آمده و معرب آن فارس است. یونانیان نام ایالت پرسپس را به اشتباه بر تمام ایران اطلاق می کردند. تا این اواخر هم اروپائیان این اشتباه را تکرار می کردند. پارسی ها مردمان آریائی نژاد بودند که تاریخ ورودشان به این سرزمین دقیقاً روشن نیست. از کتیبه های به جا مانده از پادشاهان آشوری چنین بر می آید که پارسی ها، مانند مادها، مدت ها تحت تسلط آشوری ها بوده اند و در اطراف دریاچه ارومیه یا در کرمانشاه کنونی سکونت داشته اند. این قوم به احتمال زیاد در حدود هفت صد سال پیش از میلاد رهسپار نواحی جنوبی ایران شده و در سرزمین فارس امروزی سکونت گزیده اند. در سال پانصد و پنجاه و سه قبل از میلاد کوروش اول به فرمانروایی سلسله ماد پایان داد و از اتحاد پارس و ماد دولت بزرگ هخامنشی را به وجود آورد (پانصد و پنجاه و نه - پانصد و بیست و نه ق.م). هخامنشیان تا مرگ داریوش سوم (سیصد و سی و یک ق.م) در حدود دویست و نوزده سال بر ایران حکومت کردند و سرانجام به دست اسکندر مقدونی حکومت آنان از هم پاشید. پس از مرگ ناکهانی اسکندر در سال سیصد و بیست و دو ق.م حکومت ایران دچار آشفتگی شد و سلطنت هخامنشیان، در سال سیصد و دوازده ق.م به دست سلوکوس افتاد. با اینهمه پارس تا زمان انتینوخوس چهارم جزو قلمرو سلوکی بود. هنگامی که وی در سال صد و شصت و چهار ق.م در گذشت، پارس استقلال یافت. شاهان پارس در دورانی که سالتین اشکانی صاحب قدرت بودند از آنها اطاعت می کردند. با این وجود پارس هرگز ضمیمه متصرفات اشکانیان نشد. از پادشاهان پارس، سکه هایی به دست آمده است که تقریباً اسامی همه پادشاهان محلی را می توان از روی آن سکه ها روشن کرد. ظاهراً پس از اینکه در سال بیست و هشت ه.ق استخر و فیروز آباد به تصرف اعراب در آمد، تمامی فارس ضمیمه متصرفات اعراب گردید و مردم فارس نیز به تدریج مسلمان شدند. اعراب فاتح تقسیم ایالت فارس را به پنج ایالت که هر یک را یک کوره می نامیدند از ساسانیان به ارث بردند و این تقسیم بندی، تا حمله مغوالان باقی ماند.

سوژه مورد بررسی در این گزارش کارشناسی، در دوره صفویه پیدایش یافته و در مسیر جا ده شایراز ساپیدان شکل گرفته و وضعیت دسترسی ها و رونق اطراف این اثر تاریخی (کاروانسرای دوکوهک) و بساطت قرار گیری آن تأثیر زیادی در شرایط کلی بنای مذکور دارد. با توجه به مطالعات تاریخی فوق مرکز حکومت در شهر شایراز در دوره های مختلف از جنوب به شمال حرکت کرده است. دوره اتابکان بیه عنوان جنوبی ترین مرکز حکومت در شهر و دوره پهلوی مرکز حکومت به سمت شمال و غرب حرکت کرده است. عواملی مانند شیب زمین، مسایر آبها و باغات و عوامل اجتماعی اقتصادی نیز در این امر موثر بوده است. این شاهر همیشه به عنوان مکانی خاص مورد توجه بوده و وضعیت رونق آن بر وضاعت ابنیه عماموی پیرامون آن از جمله کاروانسرای دوکوهک تأثیر مستقیم داشته است

بررسی گذر و بافت و موقعیت قرار گیری سوژه مورد کارشناسی (کاروانسرای دوکوهک فارس): کریدور های بصری گذر ها ی منتهی به محدوده :

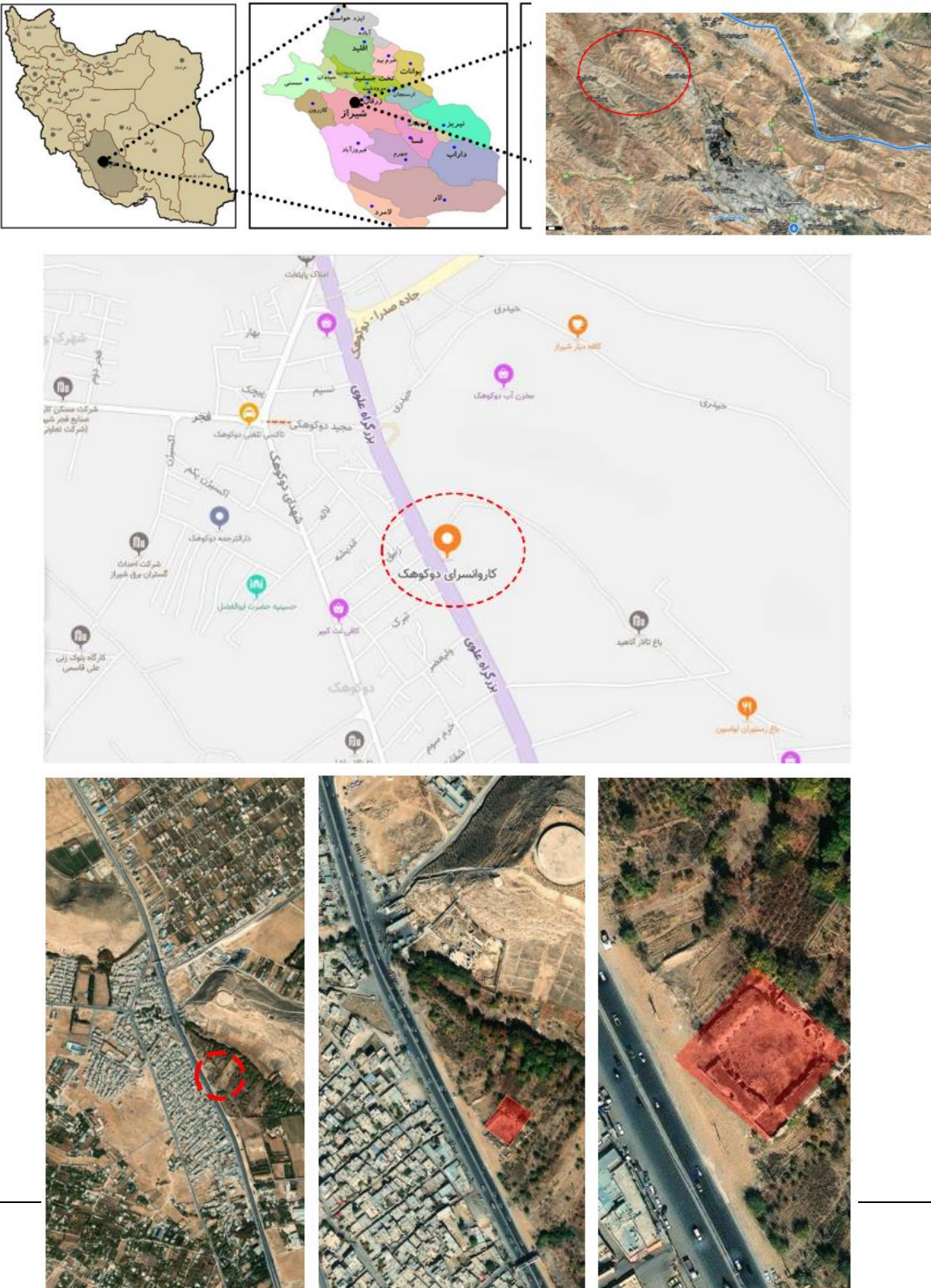
بررسی ساختاری و تاریخی بنا (کاروانسرا): احداث کاروانسراها در ایران سابقه ای قدیمی داشته است. عملکردهای گوناگون کاروانسراها در گذشته باعث گردیده نامهای متفاوتی برای این گونه بناها در فرهنگ لغات جای گیرد: کاربات، رباط، سباط و خان عملکرد ووظایف مشابهی مانند کاروانسراها داشتند، ولی از جهت ویژگی های معماری متفاوت بودند. منابع تاریخی حکایت از آن دارد که هخامنشیان پایه گذار بناهای مورد بحث (کاروانسراها) هستند. در دوره اشکانی به دلیل توسعه راه ها و حمایت از کاروانیان ساختمانهایی شبیه کاروانسرا ایجاد گردید که ویژگی های معماری و تزئینات آنها به طور کامل شناخته شده نیست اما می توان احتمال داد کاروانسراهای آن زمان به صورت مربع مستطیل با مصالحی چون خشت و آجر بنا گردیده و اتاقها و اصطبلهایی در اطراف قرار داشته است. در معماری و توسعه کاروانسراهای پیش از اسلام، عصر ساسانی را باید یکی از ادوار مهم دانست. یادگارهای با ارزشی چون دیر گچین در جاده تهران- قم، رباط انوشیروان بین جاده سمنان- دامغان و بالاخره دروازه گچ و کنارسياه در استان فارس از آن جمله اند. نقشه های کاروانسراها در این دوره عموماً به صورت چهارایوانی و مصالح ساختمانی آن عموماً الشه سنگ، آهک و گچ بوده است. مطالعات درباره کاروانسراهای اوایل اسلام اندک است. سلسله های اوایل دوره اسلامی ایران به ایجاد بناهای عام المنفعه، چون کاروانسراها اهمیت فوق العاده می دادند و رباط چاهه یا ماهی در کنار جاده مشهد- سرخس که به صورت چهار ایوانی بنا گردیده، از جمله یادگارهای آن زمان است. در سده پنجم هجری، عصر شکوفایی هنرهای اسلامی، کاروانسراهای متعددی بنا گردید. شیوه و سبک معماری این عصر در احداث بناهایی چون مساجد، مدارس و کاروانسراها تقریباً همانند گردید و نقشه بناها به صورت دو ایوانی و چهار ایوانی رواج یافت. زیباترین نمونه کاروانسراهای این دوره، رباط شرف در خراسان است. از کاروانسراهای دوره ایلخانیان که عموماً با نقشه چهار ایوانی بنا گردیده، می توان به کاروانسراهای مرنده، سرچم و جلغا در آذربایجان، رباط جهان آباد یا سپنج در جاده خراسان و رباط انجیره (با نقشه هشت ضلعی نامنظم) در جاده یزد- مشهد اشاره کرد. در دوره تیموری عموماً کاروانسراها با نقشه چهار ایوانی و تعدادی همراه با تزئینات از جمله کاشی کاری بنا گردیدند. بدون شک عصر طایی ایجاد کاروانسرا های ایران متعلق به دوره صفوی است. در عصر صفوی تغییراتی در نقشه کاروانسراها به عمل آمد، با این ترتیب که علاوه بر نقشه چهار ایوانی، کاروانسراهایی با نقشه مدور، هشت ضلعی، چندضلعی، دایوانی، نوع کوهستانی و ... با توجه به موقعیت جغرافیایی و مکانی محل ساخته شد. در دوره های زندیه، افشاریه و قاجاریه در ایجاد کاروانسراها تغییرات چندانی به عمل نیامد و ایجاد آن به شیوه گذشته ادامه پیدا کرد.

از نظر طرح و نقشه، کاروانسراهای این دوره عموماً از نوع چهار ایوانی بوده، از لحاظ مصالح ساختمانی نیز برخلاف دوره مقدم که از آجر و سنگ بودند، بیشتر از خشت استفاده شده است. همچنین تعدادی از کاروانسراهای عهد صفوی در دوره قاجاریه بازسازی و تعمیر شدند. معماری کاروانسراها: شیوه معماری و ساختمان کاروانسراها از روزگار کهن تا به امروز دگرگونی بسیاری نیافته، معمولاً سبک بنای آنها همان باره بندها و اتاق هایی است که پیرامون حیاط محصور، ساخته می شود؛ ولی در طرح و خصوصیات هر کدام ویژگیهایی به چشم می خورد. ساختمان کاروانسرا معمولاً دارای حصار است که در گوشه و گاهی در میان اضلاع پیرامون حیاط ساخته می شده، پشت آنها اصطبل قرار داشته که درب ورودی اصطبلها در چهار گوشه داخلی بنا قرار داشته، گاهی به ایوان حیاط باز می شده است. کاروانسراهایی که در دشت ها ساخته شده اند عموماً یک طبقه هستند، ولی در بعضی از آنها روی دروازه ورودی و روی ایوان جهت مقابل ورودی، اتاقی برای نگهداری کاروانسرادار ساخته می شده است، ولی کاروانسراهای تجاری عموماً دو طبقه هستند. معمولاً هر کاروانسرا دارای چاه آب و آب انباری است که گاهی در وسط کاروانسرا و زمانی خارج از محوطه جهت تامین آب مورد نیاز مسافران ساخته شده است. مثال آب انبارهای کاروانسراهای خلیج فارس همه در بیرون بنا قرار دارند، در حالی که در مناطق مرکزی عموماً در داخل کاروانسرا ساخته شده اند. کاروانسراهای حاشیه کویر و نواحی مرکزی ایران دارای بادگیر است که عموماً این بادگیرها در جبهه مقابل دروازه ورودی روی ایوانها ساخته می شده اند. مانند رباط زین الدین در جاده یزد- کرمان و کاروانسرای جوکار در نزدیکی طبس. در بسیاری از کاروانسراها، به خصوص از دوره صفویه به بعد، محلی برای آفرودن آتش یا بخاری دیواری تعبیه شده بود که در اتاق ها یا محل های سرپوشیده بیرون اتاقها قرار داشت. آبریزگاه ها معمولاً در گوشه حیاط کاروانسرا و در زیر یا داخل برج ها ساخته می شده است. مصالح اصلی بنای کاروانسراها در ایران از سنگ و آجر بوده است. در بعضی نقاط از تلفیق سنگ و آجر، پی بنا را می ساخته اند. نمای خارجی و داخلی عموماً آجری بوده است. سقف اغلب کاروانسراهای ایران نوک تیز و شیب دار است. پشت بام ها بیشتر مسطح و با شیب کم ساخته شده اند. در قسمتهایی که اتاق های بزرگ دارند سقف ها شکل قوسی دارند. تمامی درها و پنجره ها و توریهای دیوارها ی حیاطها، اتاقها و ایوانها در زمان صفویه با سقف هاللی ساخته شده اند. بسیاری از کاروانسراها مانند بناهای مذهبی هم دوره خود، دارای تزیینات معماری هستند که عموماً در نمای خارجی در قسمت دروازه ورودی، طاقنماها و ایوانها به کار می رفته است. از کاروانسراهایی که تزیینات جالب توجه دارند می توان رباط شرف، رباط چاه، مهیار، سپنج و کاروانسرای گز را نام برد. انواع کاروانسراها: کاروانسراهای ایران را می توان به گروه های زیر تقسیم بندی نمود: کاروانسراهای کامل پوشیده منطقه کوهستانی، کاروانسراهای کرانه پست خلیج فارس و کاروانسراهای حیاط دار مناطق مرکزی ایران. کاروانسراهای کامل پوشیده منطقه کوهستانی: نمونه ساده این نوع کاروانسراها عبارت از اتاقهای گنبد دار مرکزی یا یک ردیف اتاق گنبد دار با تعدادی اصطبل در همان ردیف است. این نوع کاروانسرا دارای بخاری دیواری در داخل بنا و از هر طرف بسته و پوشیده بوده و بیش از همه در عهد صفوی بنیاد گردیده است. کاروانسراهای شبلی در آذربایجان، امام زاده هاشم در آملی و کاروانسرای گدوک در جاده فیروزکوه از این نوع هستند. کاروانسراهای پست خلیج فارس: این کاروانسراها عموماً فاقد حیاط مرکزی بوده، شامل بنای چهار گوش است با اتاق مرکزی صلیبی شکل و اتاق های جانبی. یک سکوی سنگی دور تادور بنا ساخته شده و همه اتاقها به خارج بنا راه دارند. از نمونه های جالب این گروه می توان از کاروانسرای قلعه پهلوی نام برد که در غرب جاده بندر عباس قرار گرفته است. کاروانسراهای حیاط دار مرکز ایران: این گروه از کاروانسراها نیز از نظر معماری به انواع ذیل تقسیم بندی می شوند: الف: کاروانسراهای مدور: تعداد کمی از کاروانسراهای ایران با نقشه مدور بنیاد گردیده اند که در حال حاضر فقط دو نمونه از آن شناخته شده است: رباط زین الدین در جاده یزد- کرمان و کاروانسرای زیزه بین کاشان و نطنز که تاریخ ساخت آنها به زمان صفویه و قاجاریه مربوط می شود. ب: کاروانسرای چند ضلعی حیاط دار: این گروه از کاروانسراها به شکل چند ضلعی (اغلب ۸ ضلعی) بنا شده اند که فقط نمونه های کمی در سراسر ایران باقی مانده است. زیباترین نمونه ها: کاروانسرای امین آباد، خان خوره، چهارآباد و ده بید جاده اصفهان- شیراز است که به فرم هشت ضلعی در دوره صفوی ساخته شده و نشان دهنده شیوه معماری اصفهانی است. به احتمال بسیار زیاد این کاروانسراها بیشتر جنبه نظامی و دفاعی داشته به این دلیل که دفاع از یک بنای چند ضلعی به مراتب آسانتر از بنای مربع یا مستطیل است. کاروانسراهای چند ضلعی از داخل و خارج قرینه، ولی نوع مدور از خارج دایره ای شکل و در داخل چند ضلعی هستند. نمونه جالب دیگر این گروه رباط انجیل (انجیره) است که به شکل هشت ضلعی بنا گردیده است. نکته جالب توجه درباره کاروانسراهای مدور و چند ضلعی این است که داخل بنا به صورت چند ضلعی است، ولی معمار به شیوه معماری ایران، حیاط چند ضلعی داخل آن را به صورت چهار ایوانی ساخته است. ج: کاروانسراهای دو ایوانی: همانند مدارس و مساجد تعدادی از کاروانسراهای ایران را به شکل دو ایوانی به فرم مربع یا مستطیل ساخته اند. ایوانهای این نوع عموماً یکی در مدخل ورودی و دیگری رو به روی آن قرار دارد. از نمونه های باقی مانده می توان از کاروانسرای چاه خوشاب و کاروانسرای دوکوهک فارس نام برد. د: کاروانسرا ها با تالار ستوندار: این نوع معمولاً برای اصطبل استفاده می شده است که نمونه های آن عبارت است از: کاروانسرای عسکرآباد بین جاده تهران- قم و کاروانسرای خاتون آباد در جاده تهران- گرمسار. ر: کاروانسراهای چهار ایوانی: احداث بنای چهار ایوانی با حیاط مرکزی سابقه طولانی در معماری ایران داشته که نمونه آن را می توان در کاخ آشور و اشکانی دید. در ادوار اسلامی از طرح چهار ایوانی برای بناهای مذهبی و غیر مذهبی استفاده گردیده است. گرچه گروه کاروانسراهای چهار ایوانی که به شکل مربع یا مستطیل بنا گردیده، از نظر نقشه به هم شباهت دارند، ولی در جزئیات مانند شکل داخل و خارج، دروازه ورودی، برجهای و ترتیب قرار گرفتن اصطبلها

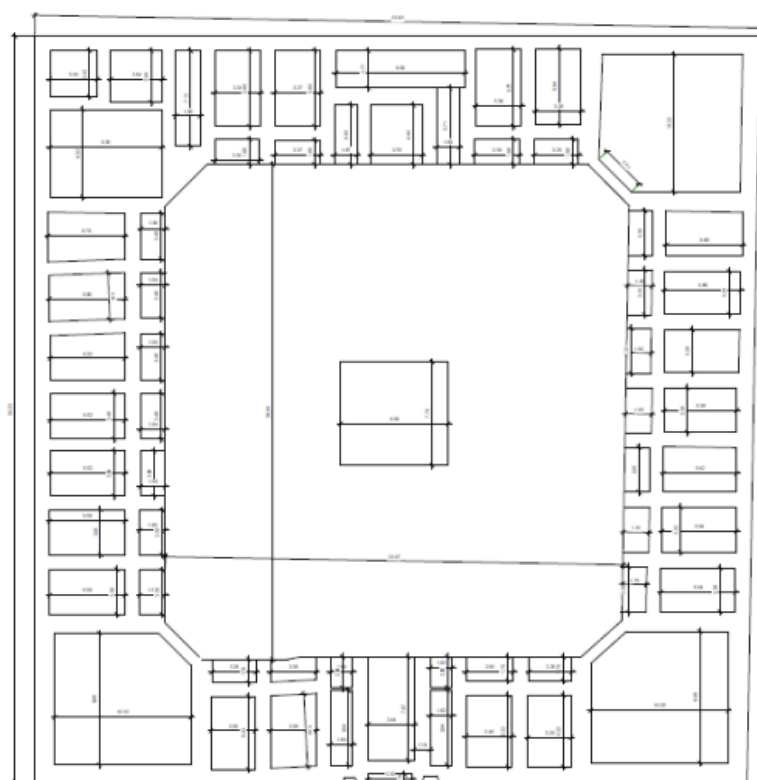
دارای ویژگی های متفاوتند. کاروانسرا با طرح متفرقه: این گروه کاروانسراهایی هستند که نقشه و معماری آن با آنچه در گروه های ذکر شده بررسی شد، به دلیل مختلف، چون سلیقه معمار، نفوذ معماری خارجی، موقعیت جغرافیایی، شباهتی ندارند. از این نمونه می توان کاروانسرای سبزوار، کاروانسرای شاه عباسی آذربایجان نام برد. کاروانسرای دوکو هک: کاروانسرای دوکو هک یکی از بناهای تاریخی شهرستان شیراز است. این کاروانسرا، یکی از کاروانسرای سنگی ایران بوده و در جاده شیراز-سپیدان قرار گرفته است. کاروانسرای موخک دوکو هک در سال ۱۳۷۷ و با شماره ی ۲۱۰۷ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. بنا دارای پالنی به شکل دو ایوانی است که در حدود ۱۸۰۰ متر مربع اعیانی دارد و دارای حیاط مرکزی به میزان بیش از ۱۲۰۰ متر مربع میباشد. این بنا به مانند بسیاری از کاروانسراهای میان راهی دیگر به دلیل ایجاد امنیت بال تنها دارای یک در ورودی میباشد که در ضلع جنوب آن قرار گرفته است. همچنین در قسمت جنوب غربی و در مجاور درب ورودی، اتاق ها و حجره ها وجود دارد. بنا از لحاظ معماری به صورت پالنی دو ایوانی با حیاط مرکزی ساخته شده است. در مرکز اضلاع شرقی و غربی دو حجره ی بزرگ و همچنین ۲ حجره ی کوچک در هر دو سوی این قسمتها قرار دارد کاروانسرای دوکو هک از نوع کاروانسراهای برون شهری و به سبک دو ایوانی ساخته شده است و از لحاظ ویژگی معماری، خصوصیات زیبایی، مصالح و ابعاد بر گرفته از عواملی چون از یک سو شرایط منطقه و مکان و از سوی دیگر قرار گرفتن در مسیر تجاری شیراز-سپیدان می باشد. کاروانسرا ها بناهایی هستند که جهت اسکان موقت و استراحت کاروانیان در مسیر اصلی ایجاد شده و تحت تاثیر تحولات اخیر در عرصه حمل و نقل و ارتباطات و کارایی خود را از دست داده و در حال حاضر بخش زیادی از آن تخریب شده است، پیشینه وجود این بنا امن و کاروانسراها در ایران به زمان های دور بازمی گردد و حتی بنا بر اظهار و نظر های مورخان می توان ایران را خواستگاه این گونه بناها دانست (لرافشان، رفیع فر ۱): آنچه که امروزه ما به عنوان کاروانسرا می شناسیم در واقع تکامل یافته ایستگاه های پستی هخامنشی یا پناهگاه های بین راهی بودند که شهرهای مختلف دولت هخامنشی را به یکدیگر متصل می کرد. جعفری نژاد ۴): در دوره ساسانیان، به علت رونق تجارت، اتاق هایی در اطراف این ایستگاه ها ایجاد شد تا مسافران بتوانند استراحت نمایند. (مالی؛ معصومه ۱): در دوره پس از اسلام معماری کاروانسراها و رباط ها از نظر تنوع نقشه ها رشد فراوانی یافت و نه تنها در مسیر شهرها و روستاها، معابر کوهستانی و نواحی کویری، بلکه در مراکز اقتصادی و راسته بازارها نیز با ویژگی های متفاوتی احداث شد. (جعفری نژاد ۱): در دوره صفویه ساخت این بناها دچار تحول عظیمی شد و از نظر تنوع و نوع معماری به تکامل قابل ملاحظه ای رسید که شاه عباس صفوی خود دستور ساخت کاروانسراهای متعدد در ایران را به فاصله منازل مشخص صادر کرد که به کاروانسراهای عباسی مشهور است که در چند سفر پیاده از اصفهان تا مشهد به همراه شیخ بهایی امر به ساخت این کاروانسراها داده تا مسافرین و کاروان ها دارای سرپناه شاهی باشند. وجود کاروانسراهای متعدد و پر تردد در شهرها موجب رونق اجتماعی و اقتصادی و گسترش آن و در نتیجه ایجاد و ایجاد بازارهای سنتی در شهرهایی مانند تبریز، اصفهان، شیراز، تهران و ... شده و نیز این اماکن در شهرهای بزرگ مرکزی برای واردات و صادرات کالاهای مورد نیاز به اقصای ایران بوده است. (لرافشان، رفیع فر ۱۱): (باید علت آن را مدیون امنیت راه ها و گسترش تجارت دانست، بسیاری از کاروانسراهای این دوره که با طرح های چهار ایوانی، مدور، چند وجهی و چهار وجهی و نامنظم ساخته شده دارای تزیینات معماری چون: آجرکاری، کاشیکاری، گچ بری و سنگ کاری اند. همچنین کاروانسراها دارای انواع مختلفی اند (کیانی: معماری ایران، ۲۶۷: ۱۳۹۰) بدون شک، عصرطالیی ایجاد کاروانسراهای ایران متعلق به دوره ی صفوی است. رونق تجارت داخلی و خارجی و اهمیت دادن به راه ها و شهرهای زیارتی باعث شده که کاروانسراهای زیادی در این گونه جاده ها ساخته شود. محققین، معماری عصر صفوی راسه دوره شامل می شود ۱: دوره اولیه ۲: دوره شاه عباس ۳: دوره جانشینان شاه عباس تا انقراض صفوی تقسیم کرده اند. از آثار باقیمانده معماری عصر صفوی به نظر می رسد عصرطالیی آن به زمان شاه عباس صفوی باشد. بهمنطور که پایتخت شاه عباس در اصفهان مزین گشت، در شهرهای مختلف نیز بناهای عام المنفعه از جمله کاروانسرا های زیادی احداث شد. علاوه بر این، در این دوره تزیینات معماری به ویژه هنر کاشیکاری نیز به حد اعالی ترقی رسیده و هنر خوشنویسی و خطاطی نیز در این زمان شکوفا شد و بسیاری بنا ها از جمله (کاروانسراها باکتیبه های گوناگون با خطوط نسخ و نستعلیق مزین شد) (کالیس، کیانی ۱۴: ۷۴): در ادامه به معرفی کاروانسرای دوکو هک شیراز می پردازیم که متعلق به عهد صفوی بویژه دوره دوم معماری صفوی یعنی شاه عباس می باشد. مطابق بررسی هیئت کارشناسان جهت بررسی اطلاعات منتشر شده از کاروانسرای دوکو هک کتاب های ذیل مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته است. در کتاب معماری ایران تالیف محمدیوسف کیانی در صفحه ۲۷۶) کاروانسرای دوکو هک را جز کاروانسرا های دو ایوانه نام می برد) در کتاب معماری ایران وجهان تالیف رضا نوری شادمهانی در صفحه ۲۳۶) کاروانسرای دوکو هک را جز کاروانسرا های دو ایوانه نام می برد. همچنین در کتاب کاروانسراهای ایران، دکتر کیانی و کالیس پالنی تهیه شده است.

تزیینات و مصالح بنا: مصالح ساختمانی بنای کاروانسرای دوکو هک شیراز سنگ و گچ بوده است. و بخش های از مصالح بنا دارای پوشش گچ اندود بوده است. عمده ترین عنصر سازنده ی این بنا سنگ می باشد که همراه با مالت گچ، برای ساخت دیوار ها، طاق ها، قوس ها و سایر فضاها از این مصالح استفاده شده است.

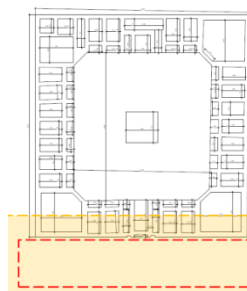
جدول ۱- شناخت کالبدی و فضایی بنای تاریخی مورد نظر

نام بنا
موقعیت قرارگیری بنا در محله (بافت پیرامونی)
 The image is a composite of several maps and photographs. At the top left is a map of Iran with a dot in the southwest. Next to it is a map of Chaharmahal and Bakhtiari province with various districts labeled. To the right is a satellite map of the region with a red circle highlighting the study area. Below these is a street map of the area, showing roads and landmarks, with a red dashed circle around a specific location. At the bottom are three aerial photographs: the left one shows a wide view of the urban area with a red circle; the middle one shows a closer view of the building and its immediate surroundings; the right one shows a close-up of the building's red-tiled roof and walls.

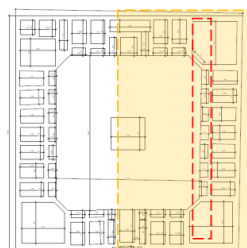
نقشه ها (پلان، نما، مقطع) بر اساس پرونده ثبتی

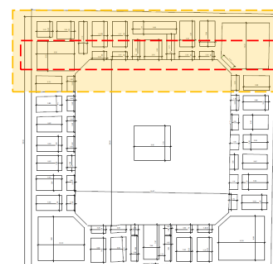
تصاویر (به صورت مکعب گسترده)

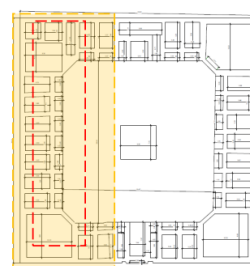
تصاویر (به صورت مکعب گسترده)

تصاویر (به صورت مکعب گسترده)

تصاویر (به صورت مکعب گسترده)

تصاویر (به صورت مکعب گسترده)

بررسی فضای گوشه ای
کاروانسرا در بخش جنوب
شرقی:

